

Znaczenie bioasekuracji w hodowli trzody chlewnej

Agnieszka Świątalska

Operacja dofinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 – Schemat II Pomocy Technicznej WPR 2023-2027 – Wsparcie operacji realizowanych w ramach KSOW+

Operacja realizowana przez Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Lubaniu

Instytucja Zarządzająca Planem Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Bioasekuracja

działania i decyzje jakie należy wdrożyć, by ograniczyć lub wyeliminować ryzyko wprowadzenia czynnika zakaźnego do stada

Plan
Strategiczny dla
Wspólnej
Polityki
Rolnej
na lata 2023-2027

Krajowa
Sieć
Obszarów
Wiejskich+

PODR
POMORSKI OŚRODEK
DORADZTWA ROLNICZEGO
W LUBANIU

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Bioasekuracja, biologiczna ochrona fermy

– działania prowadzone na terenie gospodarstwa, jak i w jego najbliższym otoczeniu mające na celu ochronę biologiczną i zdrowotną gospodarstwa.

Celem bioasekuracji jest ograniczenie rozprzestrzeniania się w obrębie gospodarstwa wirusów, bakterii, mykoplazm, pasożytów, wektorów biologicznych, poprzez stworzenie środowiska maksymalnie wolnego od drobnoustrojów chorobotwórczych.

Plan
Strategiczny dla
Wspólnej
Polityki
Rolnej
na lata 2023-2027

Krajowa
Sieć
Obszarów
Wiejskich+

PODR
POMORSKI OŚRODEK
DORADZTWA ROLNICZEGO
W LUBANIU

Dofinansowane przez
Unię Europejską

W jaki sposób wirus ASF może zostać wprowadzony z populacji dzików do świń i jak temu zapobiec?

- kontakt bezpośredni między dzikami i świniami –ogrodzenie gospodarstwa
- przeniesienie wirusa wraz ze słomą, sianem, na butach, odzieży –zakaz wprowadzania słomy do gospodarstwa, zmiana odzieży, maty dezynfekcyjne
- zlewki zawierające produkty z upolowanego nielegalnie dzika –zakaz skarmiania zlewek

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Pamiętajmy, że wirus ASF jest oporny na warunki środowiska i w zależności od warunków przeżywa:

- we krwi świń - 18 tygodni,
- w odchodach świń –60 – 100 dni w temperaturze pokojowej,
- w surowym mięsie w temperaturze 4 st. C – 150 dni, a w mięsie mrożonym około 1000 dni,

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Długotrwała przeżywalność wirusa w tkankach powoduje, że padłe dziki przez długi czas mogą być źródłem wirusa dla innych dzików i świń.

- w gnijących zwłokach dzików wirus przeżywa do 126 dni;
- w śledzionie dzika zakopanego w ziemi do 280 dni;
- w szpiku kostnym do 6 miesięcy, a w tkankach gnijących zwłok dzika lub świni przez 7-8 miesięcy

Wirus nie przenosi się drogą kropelkową –do skutecznego zakażenia konieczny jest kontakt z krwią zawierającą wirus

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Kontaminacja środowiska przez wirus

Wyszukiwanie, badanie i utylizacja padłych dzików nie tylko umożliwia obiektywną ocenę sytuacji, ale również pozwala „oczyścić” środowisko ze źródła wirusa

Plan
Strategiczny dla
Wspólnej
Polityki
Rolnej
na lata 2023-2027

Dofinansowane przez
Unię Europejską

**Szerzenie się ASF nie jest wyłącznie zależne od
gęstości populacji dzików**
Ostatnim ogniwem zakażenia są szczątki dzików

Plan
Strategiczny dla
Wspólnej
Polityki
Rolnej
na lata 2023-2027

Krajowa
Sieć
Obszarów
Wiejskich+

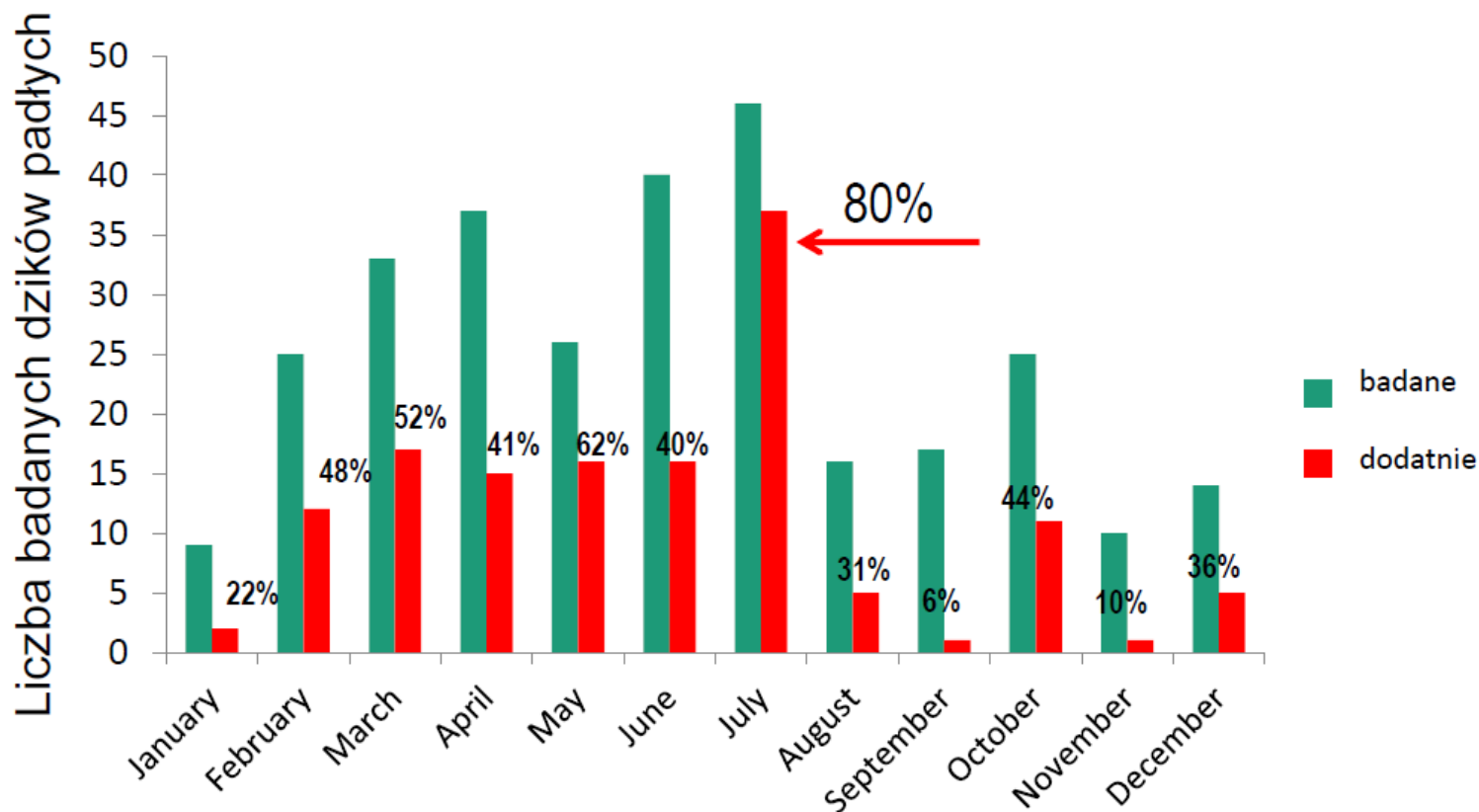
PODR
POMORSKI OŚRODEK
DORADZTWA ROLNICZEGO
W LUBANIU

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Sezonowość występowania ASF

Dziki odgrywają kluczową rolę jako rezerwuar wirusa ASF

(W regionach dotkniętych chorobą 60-84% padłych dzików zakażonych jest wirusem ASF).

Prewalencja ASFV u dzików padłych około 80% u odstrzelonych około 1,2 %.

Plan
Strategiczny dla
Wspólnej
Polityki
Rolnej
na lata 2023-2027

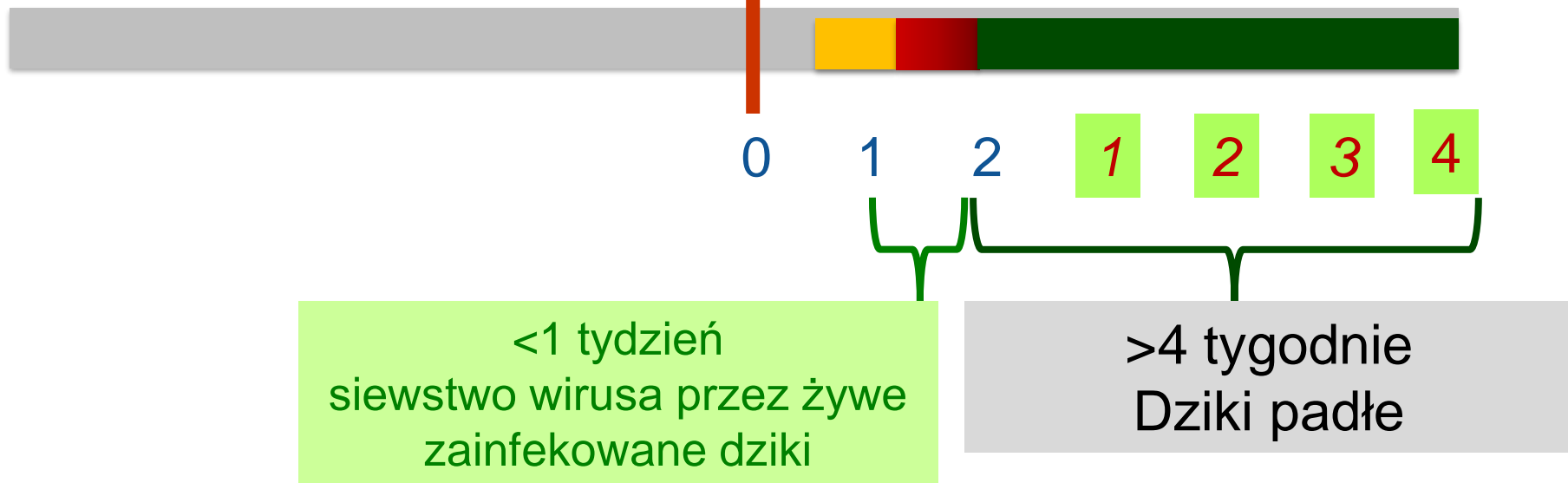
Krajowa
Sieć
Obszarów
Wiejskich+

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Znaczenie żywych i padłych dzików w epidemiologii ASF

- Żywe dziki, padają w cierpieniu w okresie do 7 dni po infekcji
- Tkanki padłych dzików są źródłem ASFV przez miesiące
- Do zakażenia dzików dochodzi gdy zwierzęta wrażliwe mają kontakt z zakażonymi dzikami lub ich tkankami

Guberti, 2016

Krew, tkanki, wydzieliny i wydaliny chorych i martwych zwierząt, padłych z powodu ASF zasadniczym wektorem w szerzeniu się choroby

Plan
Strategiczny dla
Wspólnej
Polityki
Rolnej
na lata 2023-2027

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Dziki padłe są istotnie ważniejszym rezerwuarem niż dziki żywe.

Monitoring bierny jest od 40 – 1000 razy bardziej efektywny w poszukiwaniu dzików zainfekowanych ASF - od monitoringu czynnego.

Wolne szerzenie się
w obrębie watahy

Zakażenie od padliny

Plan
Strategiczny dla
Wspólnej
Polityki
Rolnej
na lata 2023-2027

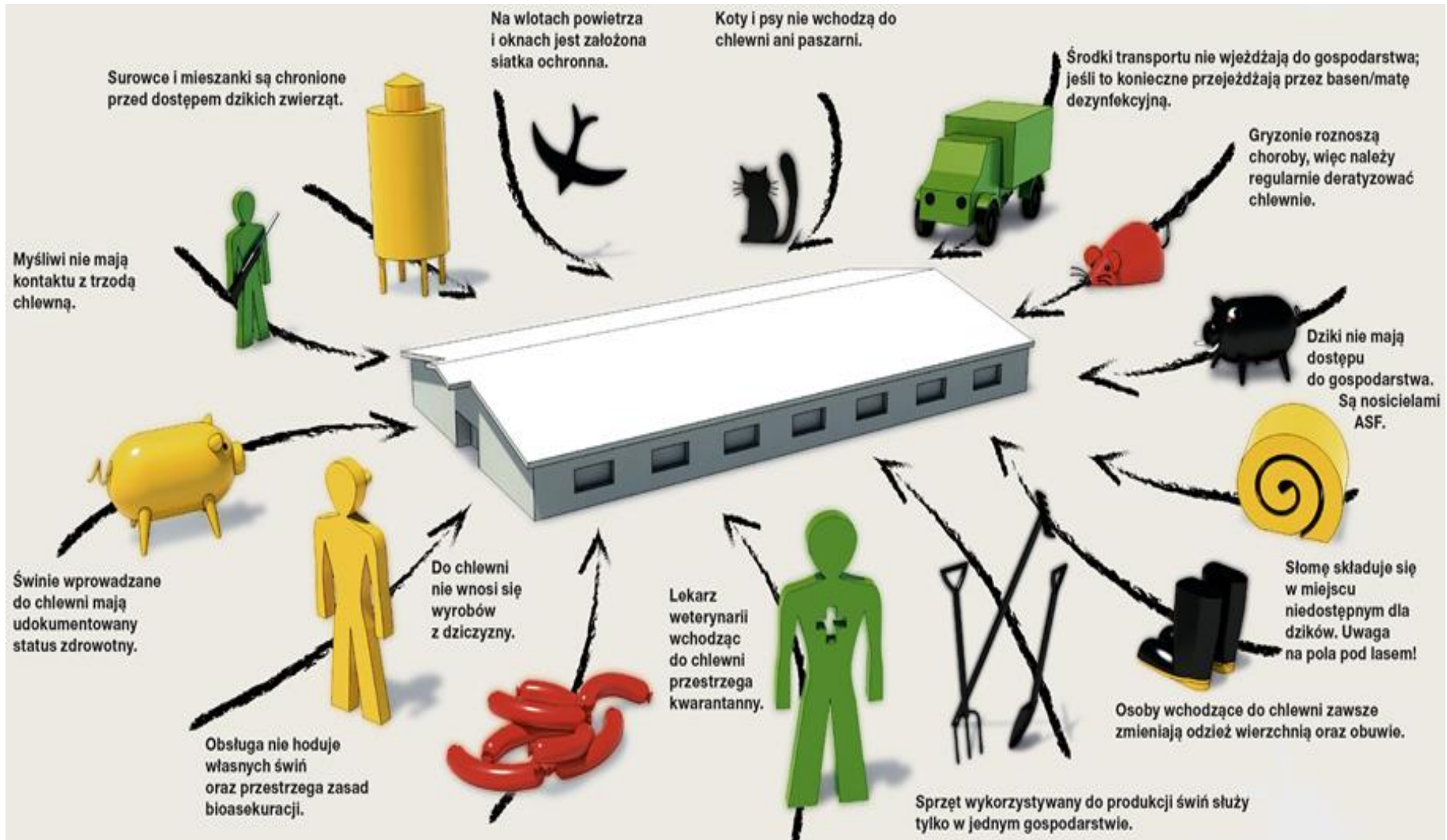
Krajowa
Sieć
Obszarów
Wiejskich+

PODR
POMORSKI OŚRODEK
DORADZTWA ROLNICZEGO
W LUBANIU

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Wektory w szerzeniu się ASF

Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027

Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich+

PODR
POMORSKI OŚRODEK
DORADZTWA ROLNICZEGO
W LUBANIU

Dofinansowane przez
Unię Europejską

- ogrodzenie gospodarstwa w taki sposób, aby uniemożliwić kontakt świń ze zwierzętami spoza stada, a w szczególności tymi dziko żyjącymi;
- zakaz wprowadzania na teren farmy zwierząt z nieznanymi źródłami;

Właściwe ogrodzenie farmy

Zabezpieczenie przed dzikimi zwierzętami

Dofinansowane przez Unię Europejską

samochody z paszą nie powinny wjeżdżać poza teren ogrodzenia

Plan
Strategiczny dla
Wspólnej
Polityki
Rolnej
na lata 2023-2027

PDR
POMORSKI OŚRODEK
DORADZTWA ROLNICZEGO
W LUBANIU

Dofinansowane przez
Unię Europejską

**Każdy szczegół
ma znaczenie !!!**

Plan
Strategiczny dla
Wspólnej
Polityki
Rolnej
na lata 2023-2027

Krajowa
Sieć
Obszarów
Wiejskich+

PODR
POMORSKI OŚRODEK
DORADZTWA ROLNICZEGO
W LUBANIU

Dofinansowane przez
Unię Europejską

- konieczność umieszczenia świń w zamkniętych i zabezpieczonych pomieszczeniach;
- zabezpieczenie paszy przed dostępem do niej dzikich zwierząt i zakaz karmienia stada tzw. zlewkami;
- zakaz wjazdu na teren gospodarstwa wszelkich pojazdów;
- zakaz wstępu na fermę osobom postronnym;
- konieczność stosowania, przez pracowników, właścicieli i osób odwiedzających obiekt, odzieży ochronnej;
- zakaz uczestnictwa w polowaniach dla właścicieli i pracowników chlewni;
- zakaz wnoszenia i wwożenia na teren gospodarstwa zwłok dzików oraz wyposażenia służącego do polowań;

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady wstępu – rejestracja osób wchodzących

„Ławeczka” oddzielająca strefy stanowi element wymuszający zmianę obuwia i ubrania ochronnego

Plan
Strategiczny dla
Wspólnej
Polityki
Rolnej
na lata 2023-2027

Krajowa
Sieć
Obszarów
Wiejskich+

PODR
POMORSKI OŚRODEK
DORADZTWA ROLNICZEGO
W LUBANIU

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Plan
Strategiczny dla
Wspólnej
Polityki
Rolnej
na lata 2023-2027

Krajowa
Sieć
Obszarów
Wiejskich+

PODR
POMORSKI OŚRODEK
DORADZTWA ROLNICZEGO
W LUBANIU

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Plan
Strategiczny dla
Wspólnej
Polityki
Rolnej
na lata 2023-2027

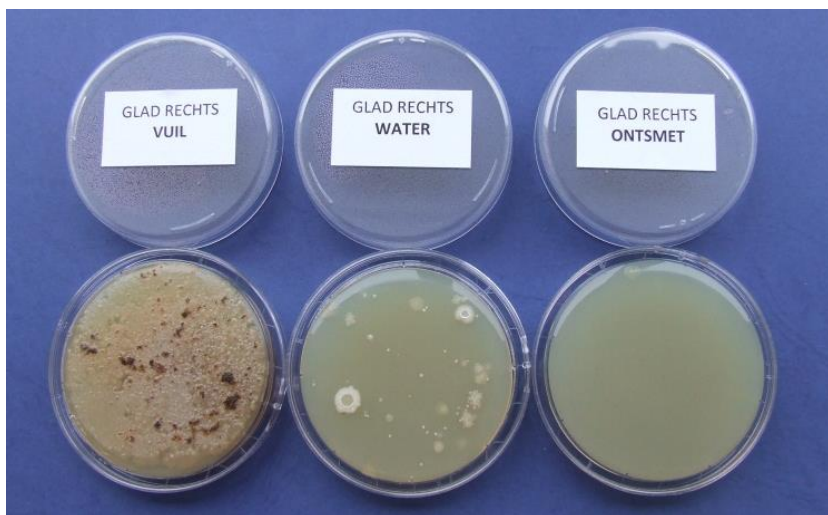

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Skuteczność dezynfekcji

Mechaniczne oczyszczenie i umycie butów warunkiem skutecznej dezynfekcji

Plan
Strategiczny dla
Wspólnej
Polityki
Rolnej
na lata 2023-2027

Krajowa
Sieć
Obszarów
Wiejskich+

PODR
POMORSKI OŚRODEK
DORADZTWA ROLNICZEGO
W LUBANIU

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Szerzenie zakażenia pomiędzy sąsiadującymi pomieszczeniami czy budynkami inwentarskimi przez ptaki poważne zagrożenie – szczególnie w regionach występowania ASF

Dofinansowane przez Unię Europejską

kontrola szkodników i ptaków: zapobiec wlatywaniu do obiektów

NIE

TAK

Plan
Strategiczny dla
Wspólnej
Polityki
Rolnej
na lata 2023-2027

Krajowa
Sieć
Obszarów
Wiejskich+

PODR
POMORSKI OŚRODEK
DORADZTWA ROLNICZEGO
W LUBANIU

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Okresowa deratyzacja i dezynsekcja

zabezpieczenie
budynku, w
którym są
utrzymywane
świnie, przed
dostępem
zwierząt
domowych;

zakaz wykorzystywania słomy na ściółkę z terenów, na których przebywają dziki

**Słoma pochodząca z obszarów,
na których stwierdzano przypadki ASF u dzików**

Plan
Strategiczny dla
Wspólnej
Polityki
Rolnej
na lata 2023-2027

Krajowa
Sieć
Obszarów
Wiejskich+

POMORSKI OŚRODEK
DORADZTWA ROLNICZEGO
W LUBANIU

Dofinansowane przez
Unię Europejską

2

Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027

Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich+

PODR
POMORSKI OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO W LUBANIU

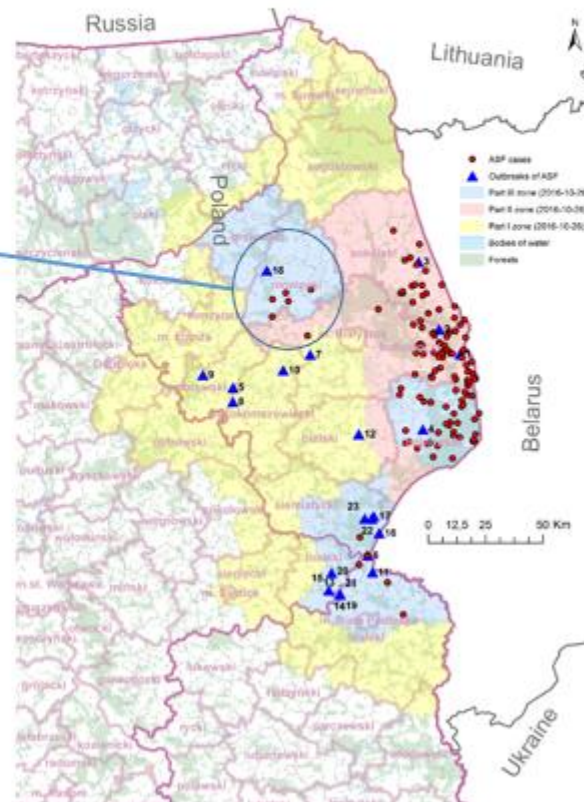
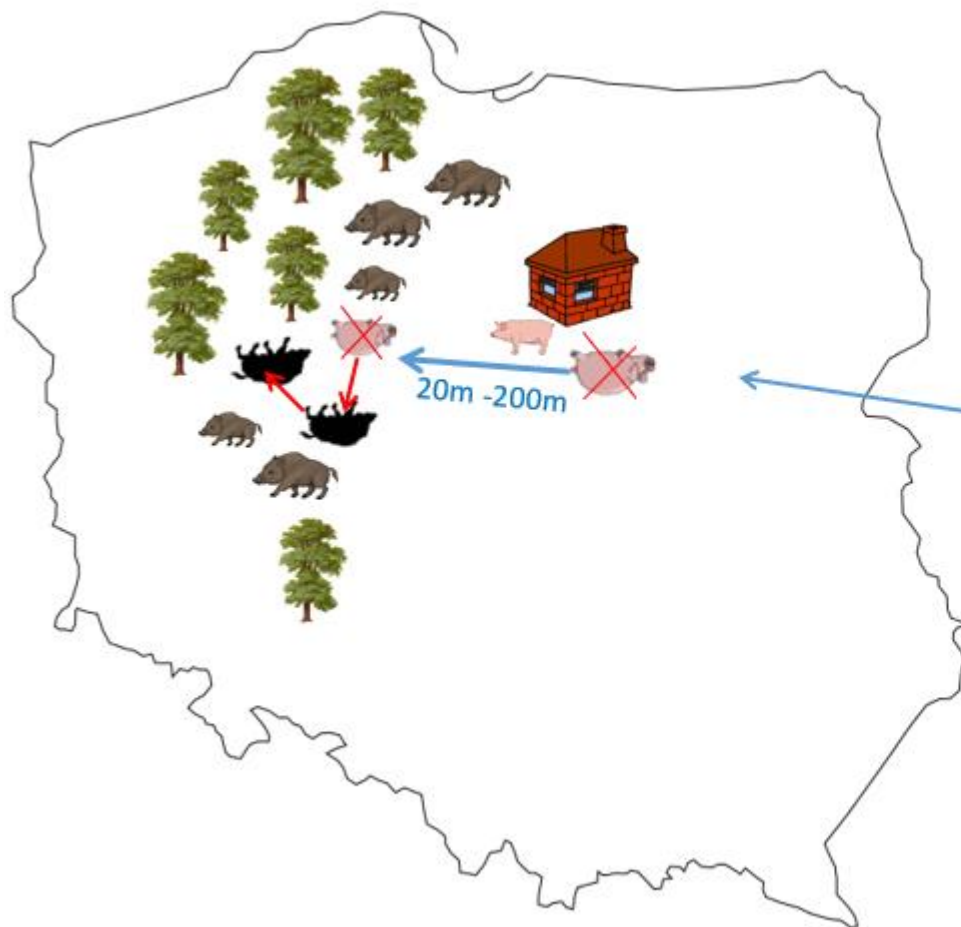
Dofinansowane przez Unię Europejską

Etap III świnie zakażają dziki

Plan
Strategiczny dla
Wspólnej
Polityki
Rolnej
na lata 2023-2027

Krajowa
Sieć
Obszarów
Wiejskich+

PODR
POMORSKI OŚRODEK
DORADZTWA ROLNICZEGO
W LUBANIU

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Efektywne środki dezynfekcyjne

Kryteria doboru:

- substancje czynne danego preparatu,
- spektrum działania (zwane też "spektrum aktywności biobójczej"),
- czas wymagany do osiągnięcia działania bójczego produktu (zwany w skrócie "czasem działania"),
- stężenie roztworu roboczego (ważne przy obliczaniu ceny 1 litra roztworu roboczego).

Dofinansowane przez
Unię Europejską

- ✓ Bioasekuracja jest tak sprawna jak sprawne jest najłabsze jej ogniwo.
- ✓ Tylko codzienne przestrzeganie wszystkich zasad bioasekuracji daje szansę na ochronę stada przed ASF.
- ✓ Im więcej wirusa w regionie lokalizacji stada tym większe ryzyko dla tamtejszych producentów świń.

Dofinansowane przez
Unię Europejską

PRESJA WIRUSA W ŚRODOWISKU

Plan
Strategiczny dla
Wspólnej
Polityki
Rolnej
na lata 2023-2027

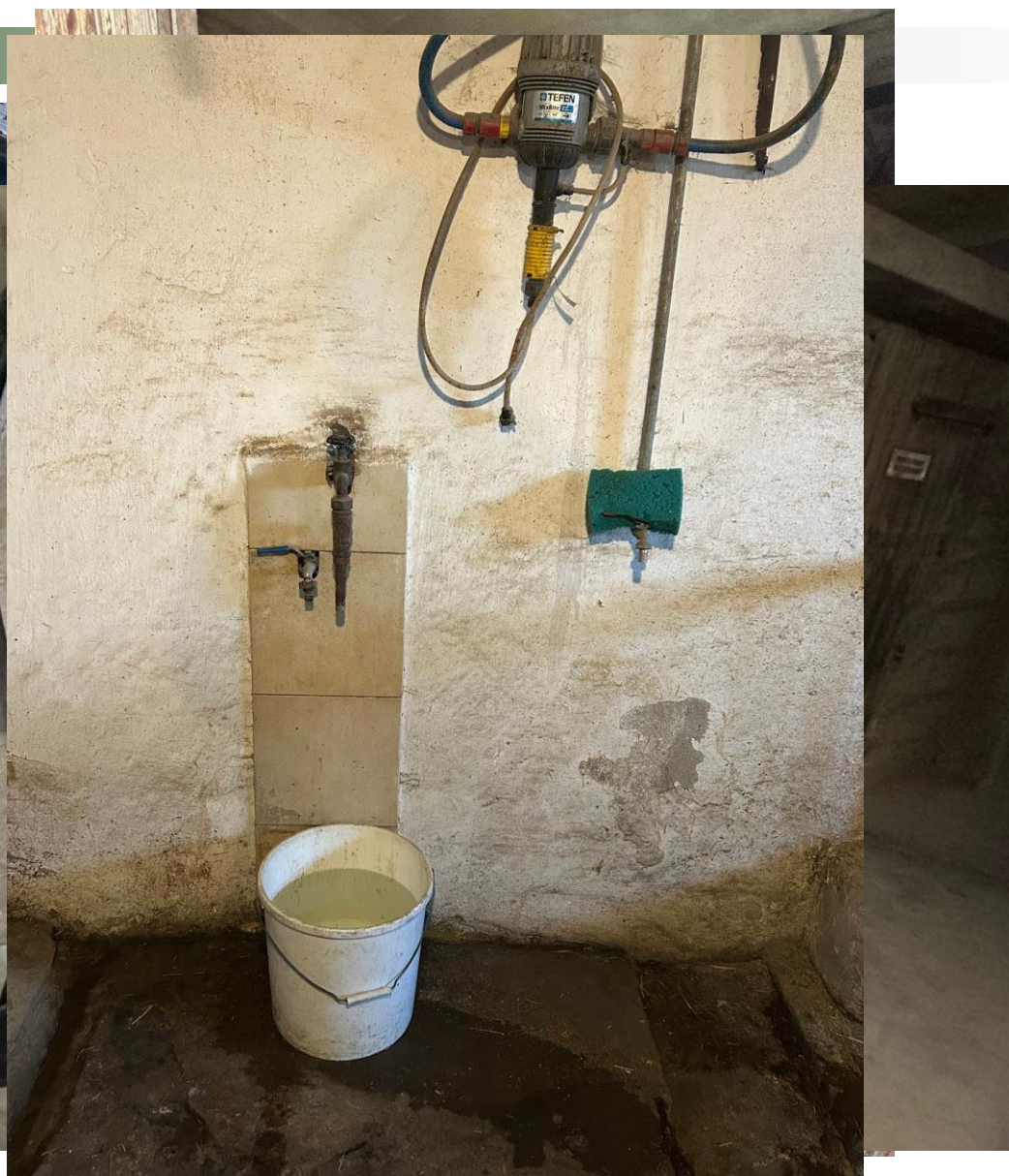

Krajowa
Sieć
Obszarów
Wiejskich+

PODR
POMORSKI OŚRODEK
DORADZTWA ROLNICZEGO
W LUBANIU

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Plan
Strategiczny dla
Wspólnej
Polityki
Rolnej
na lata 2023-2027

Krajowa
Sieć
Obszarów
Wiejskich+

PODR
POMORSKI OŚRODEK
DORADZTWA ROLNICZEGO
W LUBANIU

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Plan
Strategiczny dla
Wspólnej
Polityki
Rolnej
na lata 2023-2027

Krajowa
Sieć
Obszarów
Wiejskich+

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Stosowanie bioasekuracji dotyczy

dużych ferm zwierząt gospodarczych,
jak również **małych** gospodarstw rodzinnych.

Kluczem do skutecznej bioasekuracji jest **zrozumienie**
przez producentów i hodowców, celowości jej wdrożenia i przestrzegania
pewnych zasad oraz ich zaangażowanie i wdrażanie wszystkich zadań
związanych z bioasekuracją.

Dofinansowane przez
Unię Europejską

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

Dofinansowane przez
Unię Europejską

